

Ukrajinské děti opět zahajují školní rok v podzemních krytech

17.9.2025 - | Člověk v tísní

Začátek nového školního roku s datem 1. září býval dnem květin, smíchu a radostného očekávání. Dnes vypadá úplně jinak. Miliony dětí po celé zemi zahájily výuku nikoliv oslavami ve třídách, ale s tvrdou realitou války.

Od začátku celoplošné invaze bylo v Ukrajině poškozeno více než 3 800 vzdělávacích institucí a přes 400 jich bylo zcela zničeno. Pro mnoho dětí dnes „návrat do školy“ znamená připojit se na online výuku z malých bytů, provizorních úkrytů, nebo dokonce ze zahraničí, kam se jejich rodiny uchýlily kvůli bezpečí.

V pohraničních a frontových oblastech zůstává bezpečnost dětí naprostou prioritou. Namísto nástupů na školních dvorech se děti v některých komunitách odebraly do sklepů a krytů. Z podzemních učeben, zpevněných sklepů a výuce uzpůsobené stanice metra se staly vzdělávací prostory — prostory, které chrání děti před raketovými a dronovými útoky a zároveň umožňují pokračovat v prezenční výuce.

Odlišné reality pro různé děti

Nový školní rok ukázal prohlubující se rozdíly:

- Prezenčně, ale s přerušováním: Některé školy, které mají přístup k bezpečným úkrytům, dokáží zajistit prezenční výuku, i když hodiny často přerušují sirény.
- Pouze online: V oblastech bez bezpečných krytů zůstává výuka výhradně na dálku. Děti sedí u kuchyňských stolů nebo v komunitních centrech a se svými učiteli i spolužáky se spojují pouze přes obrazovky.
- Hybridní modely: V relativně bezpečnějších regionech se školy snaží o kombinovanou výuku — děti docházejí do školy, když je to možné, ale při zvýšené hrozbě se vracejí k online hodinám.

Ačkoli výuka pokračuje, k normálu má daleko. Kvůli nejistotě a neustálému přerušování je učení obtížné a společenskou stránku školy — hraní, navazování přátelství, pocit sounáležitosti — je mnohem těžší udržet.

Ochrana vzdělávání a budoucnosti

Pro děti je škola víc než jen místo, kde získávají znalosti — představuje rutinu, pocit bezpečí a naději do budoucna. Pokračovat ve vzdělávání v těchto podmínkách je projevem obrovské odolnosti, ale zároveň to vyžaduje silnou podporu. Humanitární organizace spolupracují s partnery na opravách poškozených škol, vybavování krytů, zajišťování techniky pro výuku a podpoře učitelů, kteří se těmto extrémním podmínkám musí přizpůsobit.

Navzdory zkáze je odhodlání dětí, učitelů i rodičů pozoruhodné. V první školní den děti vcházely do tříd nejen se sešity a tužkami, ale i s odvahou — odvahou učit se, snít a věřit v budoucnost, v níž budou třídy zalité slunečním světlem a v níž nebude znít kvílení sirén.

<https://www.clovektisni.cz/ukrajinske-deti-opet-zahajuji-skolni-rok-v-podzemnich-krytech-12888gp>